

La tutela, o com garantir els drets de l'incapaç

La incapacitació total o parcial és un procediment legal per a garantir els drets i el benestar de les persones que per causa de la seva situació física o psíquica no estan en situació de decidir, administrar els seus béns o tenir cura d'ells mateixos; necessiten una tercera persona que assumeixi aquesta responsabilitat, és a dir, la seva tutela.

La Llei estableix com a causes d'incapacitat legal el patiment d'una malaltia o una deficiència física o psíquica de caràcter persistent que produeixi una alteració de les facultats d'entendre o decidir de la persona que la pateix.

El reconeixement de la situació d'incapacitat d'una persona és de tal transcendència per a ella mateixa o per al seu entorn familiar i social que la llei requereix que el dugui a terme necessàriament un òrgan judicial. La sentència que declara la incapacitació legal reconeix que una determinada persona està impedida per actuar jurídicament per si mateixa i, per tant, necessita la protecció especial que li ha de prestar l'òrgan tutelar corresponent. Habitualment, la tasca del tutor l'exerceix un familiar pròxim: pare, fill,

germà, etc. Però hi ha ocasions en què la persona incapaç no té familiars, o els que té no estan en condicions d'assumir aquesta responsabilitat. És en aquests darrers casos que el jutge nomena tutor una persona jurídica sense afany de lucre que tingui com a missió tutelar aquestes persones: són les entitats tutelars. Així com les persones físiques que exerceixen tutela han d'estar plenament capacitades per actuar correctament en el si de la societat i no tenir causes d'incapacitat - privació de llibertat, una conducta que pugui perjudicar a la persona tutelada, etc. - les entitats tutelars (fundacions, associacions) han de reunir també un requisits legals, no tenir ànim de lucre i dedicar-se a la cura i protecció dels incapacitats. Al departament de Benestar i Família hi ha unes 40 entitats tutelars registrades, i sota el control del departament de Justícia hi ha unes 60 fundacions que tenen atribuïdes, entre les seves funcions, la possibilitat de tutelar. En tot Catalunya hi ha avui unes 1.300 persones sotmeses a tutela, i al ritme que està avançant l'Alzheimer i altres demències senils se'n preveuen força més.

La incapacitació és un procediment legal per a garantir els drets i el benestar de les persones que no estan en situació de decidir

La persona tutelada no perd els drets, encara que per al seu exercici necessiti l'assistència del tutor

La conseqüència més important de la declaració judicial d'incapacitat és que la persona incapacitada no pot

A Catalunya hi ha unes 1.300 persones sotmeses a tutela i, al ritme que avancen les demències senils, se'n preveuen força més

dur a terme, per si mateixa, actes amb transcendència jurídica. Però no implica que la persona tutelada perdi els drets que ja tenia o els que pugui tenir en el futur (ser propietària, titular de comptes corrents o actius financers, atorgar testament complint certs requisits, cobrar una pensió, etc.) o el compliment d'obligacions, encara que per a l'exercici d'uns i altres necessiti l'assistència del tutor.